

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A PRAKTICKÁ ŠKOLA ARKADIE, O. P. S.

Školní plán environmentálního
vzdělávání, výchovy a osvěty
pro školní rok 2023/2024

Obsah

1	Úvod	3
2	Cíle EVVO	4
3	Očekávané výstupy	5
4	Rozvíjení klíčových kompetencí	6
5	Metody a prostředky realizace EVVO	7
6	Personální zajištění	10
7	DVPP	11
8	Materiální, prostorové a finanční zajištění.....	12
9	Spolupráce školy s ostatními subjekty	13
10	Celoškolní projekty krátkodobého charakteru	14
11	Dlouhodobé projekty a spolupráce s organizacemi	15
12	Roční plán EVVO	16

1 Úvod

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si vztahy mezi člověkem a prostředím. Vede jedince k účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Prostřednictvím EVVO:

- rozvíjíme znalost a chápání životního prostředí,
- řešíme problémy týkající se životního prostředí a formujeme kladné postoje k životnímu prostředí,
- zvyšujeme povědomí a informovanost o otázkách životního prostředí,
- procvičujeme způsoby získávání a hodnocení informací, přičemž respektujeme ekonomické, sociální i ekologické aspekty problému,
- učíme kritickému myšlení a umožňujeme zapojení se do řešení problémů a přijímání opatření ke zlepšení životního prostředí,
- poskytujeme odborné rady a doporučení,
- přibližujeme šetrné životní standardy a to vše ve smyslu udržitelného rozvoje.

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta je především důležitým preventivním nástrojem ochrany životního prostředí.

Informační zdroje

Program EVVO je zpracován především na základě Státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství na léta 2016–2025 a metodického pokynu MŠMT k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty č. j. 16745/2008 – 22.

Program EVVO vychází z učebních dokumentů ZŠ a PŠ Arkadie, z krajské koncepce EVVO a z podmínek školy.

2 Cíle EVVO

Procvičování žáků v hledání různých úhlů pohledu, zamýšlení se nad problémy a samostatném rozhodování na základě modelových situací a racionálních vědecky podložených argumentů.

Cílové skupiny

V naší škole uplatňujeme výchovu a vzdělávání EVVO na úrovni:

- žáků a žákyň ZŠ, ZŠS, jednoletou a dvouletou PRŠ s dosahem na rodinné příslušníky
- učitelé, asistenti a vychovatelé naší školy
- provozní zaměstnanci školy

3 Očekávané výstupy

Žák by měl:

- znát základní pravidla související s ochranou přírody,
- orientovat se v problematice ochrany životního prostředí,
- zapojovat se aktivně do ochrany přírody,
- znát základní podmínky života a možnost jeho ohrožení,
- chovat se odpovědně vůči prostředí,
- dodržovat zdravý životní styl,
- vyhledávat informace týkající se životního prostředí a přistupovat k nim z pohledu kritického myšlení,
- zamýšlet se nad každodenním počínáním člověka z pohledu spotřebitele se zřetelem na ekonomiku, sociální oblast a ekologii (hodnota životního prostředí, ekonomické zhodnocení ochrany životního prostředí, ...),
- pochopit, že řešení ochrany životního prostředí nejsou jednoduchá a často nelze správná řešení najít,
- aktivně ovlivňovat své okolí k prosazování ochrany životního prostředí.

4 Rozvíjení klíčových kompetencí

V oblasti kompetencí k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální:

- aktivně využívat kooperativní a komunikační dovednosti jako nástroje pro řešení problémů životního prostředí,
- hledat různé varianty řešení problémů životního prostředí,
- schopnost kriticky posuzovat a vyhodnocovat informace související s životním prostředím.

V oblasti pracovní kompetence:

- osvojit si praktické dovednosti pro chování a pobyt v přírodě i při zacházení s přírodou a uplatňovat je v každodenním životě,
- uplatňovat principy udržitelného způsobu života v občanském a pracovním jednání (odpovědně a ekonomicky nakládat s přírodními zdroji a odpady v souladu se strategií udržitelného rozvoje, minimalizovat negativní vlivy na životní prostředí).

V oblasti kompetence občanské:

- znát z vlastní zkušenosti přírodní a kulturní hodnoty ve svém okolí, chápat příčiny a následky jejich poškození, rozumět jedinečnosti svého regionu a jeho potřebám,
- uvažovat v souvislostech, vnímat závislost rozvoje lidské společnosti na přírodě a na stavu životního prostředí, porozumět zákonitostem biosféry, ekonomické, sociální a ekologické provázanosti světa, problémům životního prostředí z globálního i lokálního hlediska a jejich příčinám,
- orientovat se ve vývoji vztahu člověka a přírody a poučit se z problémů životního prostředí od minulosti až po současnost a v tomto kontextu pak uvažovat o budoucnosti,
- odpovědně jednat vůči přírodě a prostředí v každodenním životě a aktivně a kvalifikovaně se účastnit ochrany životního prostředí včetně zapojení do souvisejících veřejných diskusí a rozhodovacích procesů o využívání krajiny,
- projevovat pokoru, úctu k životu ve všech jeho formách a k hodnotám, které neumí vytvořit člověk, oceňovat svébytnou hodnotu a krásu přírody a krajiny, vnímat a být schopen hodnotit různé postoje k postavení člověka v přírodě a k chování člověka vůči přírodě.

5 Metody a prostředky realizace EVVO

- Vyhledávání materiálů a informací při projektovém vyučování
- Řešení problému samotnými žáky při problémové výuce
- Zájezdy, exkurze, EVVO výjezdy, tábory, soutěže
- Filmy, přednášky, výstavy
- Zařazování prvků environmentální výchovy do všech vyučovacích oblastí
- Přímé učení ve venkovním terénu, poznávání okolního prostředí v regionu – přírodní a kulturní zajímavosti (vycházky, výlety...).
- Využití přírodovědných naučných stezek
- Práce na školním pozemku a v okolí školy
- Školní ekologické projekty (Světový den zvířat, Den Země)
- Využívání výukových programů a pracovních listů středisek ekologické výchovy
- Návštěvy zoologických zahrad, využívání výukových programů
- Stravování, zdravá výživa (ovoce do škol, dotované mléčné výrobky)
- Nástěnka EVVO
- Technická a organizační opatření přispívající k ekologizaci provozu školy:
 - ⇒ úspora elektřiny, vody, tepla
 - ⇒ třídění odpadů
 - ⇒ dodržovat ve škole a v jejím okolí nekuřáckou zónu
 - ⇒ péče o zeleň v budově školy, na školním pozemku a v okolí školy
 - ⇒ používání ekologicky šetrných úklidových prostředků

Environmentální výchova ZŠS										
Název tematického okruhu EV	1. stupeň						2. stupeň			
	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	10. roč.
Ekosystémy	INT/PČ, NS	INT/PČ, NS	INT/PČ	INT/PČ, NS	INT/PČ, M, NS	INT/PČ, NS	INT/ NS	INT/NS		INT/ NS, VV
Základní podmínky života	INT/PČ, NS	INT/PČ, NS	INT/PČ, NS	INT/PČ, NS	INT/PČ	INT/PČ, NS	INT/ NS, PČ, VV,	INT/ NS, PČ	INT/ NS, PČ PRO Ekologick ý den	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	INT/PČ, VV	INT/PČ, VV, NS	INT/PČ,V V, NS	INT/PČ, VV, NS	INT/PČ, VV, NS	INT/PČ, VV, NS PRO Papírový den	INT/ NS, PČ	INT/ NS, PČ, VZ	INT/ PD PRO Ekologick ý den	INT/ NS, PČ, VV
Vztah člověka k prostředí	INT/PČ, M, SP, VV, NS	INT/PČ, SP, VV, NS	INT/PČ, M, SP, VV, NS	INT/PČ, SP, VV, NS	INT/PČ, PD, M, SP, VV, NS	INT/PČ, PD, M, SP, VV, NS	INT/ NS, PČ	INT/ NS, VZ	INT/ NS, PČ, VZ	INT/ PČ, PRO Den zdraví

Environmentální výchova ZŠ									
Název tematického okruhu EV	1. stupeň					2. stupeň			
	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Ekosystémy	PRO Papír. den VV	INT/VV PRO Papír. den VV	PRO Papír. den VV	PRO Papír. den VV	PRO Papír. den VV		INT/PŘ		INT/PŘ
Základní podmínky života				INT/NS		PRO Ekolog. den INT/Z,P Ř	PRO Ekolog. den INT/Z	PRO Ekolog. den INT/ CH, F, Z	PRO Ekolog. den INT/PŘ, CH, F, Z
Lidské aktivity a problémy životní ho prostředí		INT/NS	INT/NS		INT/NS	PRO Den zdraví INT/PČ, OV	PRO Den zdraví INT/PČ , OV	PRO Den zdraví INT/CH, PČ	PRO Den zdraví INT/PŘ, CH, PČ,OV, Z, VV
Vztah člověka k prostředí				INT/NS	INT/PČ	INT/Z, OV, PČ	INT/Z, VZ, PČ	INT/Z,PŘ , VZ, PČ	INT/Z,PŘ, OV,VZ, PČ

Environmentální výchova PRŠ jednoletá	
Název tematického okruhu CZP	1. roč.
Ekosystémy	INT - OV
Vztah člověka k prostředí	INT – OV, DP

Environmentální výchova PRŠ dvouletá		
Název tematického okruhu EV	1. roč.	2. roč.
Ekosystémy	INT - PN	INT - PN
Základní podmínky života	INT - PN	INT - PN
Vztah člověka k prostředí	INT – PN, VZ	INT - PN
Lidské aktivity a problémy lidského prostředí	INT – OV, PRO – Papírový den	INT – PN, PRO – Papírový den

Legenda: INT - integrace do vzdělávacího oboru, PRO – projekt

6 Personální zajištění

Ředitel školy jmenuje do funkce koordinátora EVVO. Koordinátor po svém jmenování připravuje Školní dlouhodobý program EVVO. Stanovuje hlavní cíle a oblasti EVVO s ohledem na situační analýzu školy, koncepci školy a místní podmínky pro EVVO, a to vždy ve spolupráci s ostatními pedagogickými i nepedagogickými pracovníky a vedením školy.

Dlouhodobý program koordinátor vždy v září daného školního roku doplňuje Ročním plánem EVVO. Do něj zahrnuje harmonogram konkrétních aktivit integrujících jednotlivé předměty, přehled environmentálních aktivit, zájmových útvarů, projekty ekologizace provozu školy a spolupráce s okolím apod. Roční plán vždy na konci školního roku vyhodnocuje a na základě jeho závěrů vytváří další plán pro nadcházející školní rok. S ohledem na školní dlouhodobý i roční program EVVO zařazují pedagogové environmentální výchovu průběžně do výuky a podílejí se na realizaci projektů a dalších aktivit. Koordinátor EVVO poskytuje pedagogům potřebné materiály, informace či kontakty.

7 DVPP

Ředitel školy umožní koordinátorovi EVVO doplnění odpovídající kvalifikace k výkonu specializačních činností v oblasti environmentální výchovy.

S ohledem na finanční možnosti školy je zajišťováno vzdělávání ostatních pedagogů v oblasti EVVO se zaměřením na pochopení významu environmentální výchovy, motivaci učitelů a na praktickou aplikaci metod a postupů v rámci jednotlivých předmětů.

8 Materiální, prostorové a finanční zajištění

Materiální

- metodické materiály – pracovní listy, ekologické hry a náměty do hodin
- literatura s tematikou EVVO
- pomůcky – nástěnné obrazy, modely, koberec-mapa světa, interaktivní nástěnné mapy ČR, světa i Sluneční soustavy
- výukové programy na PC
- výuková DVD

Prostorové

- školní zahrada (tři vodní plošky, fontánka na solární pohon, hmyzí domeček)
- kompost
- popelnice na tříděný odpad
- školní hřiště
- venkovní třída
- zavírač na vstupních dveřích
- školní dílna (technická, zahradní)
- cvičná školní kuchyň
- čtenářská místnost s knihovnou
- okolní prostředí

Finanční

- finanční prostředky školy (zajišťování pomůcek, DVPP)
- finanční prostředky zřizovatele
- podpora organizací
- projekty MŠMT

9 Spolupráce školy s ostatními subjekty

- Spolupráce s Botanickou zahradou Teplice
- Spolupráce v rámci společnosti Arkadie (chráněné dílny, denní stacionář)
- Spolupráce s firmou Knauf
- Spolupráce s divadelním spolkem Divadlo Krabice Teplice
- Spolupráce se společnostmi EKOKOM
- Spolupráce s Policií ČR – dopravní hřiště
- Spolupráce s firmou Jóga Tečka

10 Celoškolní projekty krátkodobého charakteru

- Světový den zvířat - sběr přírodnin (září - listopad)
- Sportovní akce
- Návštěva dopravního hřiště
- Drakiáda
- Úklid okolí školy
- Sběr přírodnin
- Zimní krmení ptactva
- Divadelní představení Divadlo Krabice Teplice
- Světový den vody - fotografická soutěž
- Den ptactva – beseda s ornitologem s ukázkou živých dravců
- Den Země – výstava prací žáků
- Světový den životního prostředí - úklid okolí školy

11 Dlouhodobé projekty a spolupráce s organizacemi

- Využívání venkovní třídy
- Každoroční týdenní EVVO výjezd
- Ovoce do škol
- Mléko do škol
- Školní a bylinková zahrada
- Pozorování hmyzích domků a péče o ně
- Zájmový rybářský kroužek
- Zájmový kroužek se psem do přírody – věnuje se péči o psa
- Kroužek Jógy
- Hudební kroužek
- Kroužek dramatické výchovy

12 Roční plán EVVO

Září	- Uklidíme si svět – úklid potoka v Mikulově - Sběr přírodnin - Kololod' - Jednodenní program – Zero Vaste
Říjen	- Cykloturistický pobyt na Božím daru - Úklid lesa v okolí Doubravky - Návštěva firmy Botanicus - Jóga Tečka
Listopad	- Výroba adventních věnců a vánočních dekorací z přírodních materiálů - Návštěva Biokoutku na gymnáziu Teplice
Prosinec	- Pečení perníčků - Vánoce s Arkadií - Vánoční strom pro zvířátka
Leden	- Krušné hory na běžkách i pěšky - Výsev semen a příprava na sadbu zeleniny - Bruslení
Únor	- „Ekostopa školy za rok 2024“ (voda a energie – analýza) - Pobyt v Opárenském údolí – environmentální výjezd - Návštěva Terezína
Březen	- Lyžařsko - turistický pobyt – Krušné hory - Výlet do Černčic pod Milešovkou – pozorování bledulí a jehňat
Duben	- Analýza - prostředí školy a doprava Sběr dat (zpracování údajů, zhodnocení) - Den dřevin a bylin – „orientační běh“ v Proboštovském parku
Květen	- Týden zdraví - Dopravní hřiště
Červen	- Cykloturistický pobyt v Konstantinových lázních - Exkurze ČOV

V Teplicích, dne 15. 9. 2023

Mgr. Radka Mikulová
koordinátor EVVO